

Til Kultur- og Fritidsudvalget

Bemærkninger fra spillestederne, Statens Musikudvalg, Dansk Musikerforbund og andre relevante parter.

Andreas Pourkamali, Radikale Venstre, stillede på Kultur- og Fritidsudvalgets møde den 17. december 2015 medlemsforslag om, at alle spillesteder, som støttes økonomisk af Københavns Kommune, skal registrere køn på udøvende kunstnere.

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede, at forvaltningen med inddragelse af relevante parter, herunder spillestederne, Statens Musikudvalg, Dansk Musikerforbund m.fl., udreder problemstillinger om kønsulighed i musiklivet og muligheder for initiativer, med henblik på en drøftelse i Kultur - og Fritidsudvalget på et kommende møde.

Til brug for udredningen har forvaltningen taget udgangspunkt i rapporten "Kønsbalancen i rytmisk musik", som Niras lavede i 2011 (se bilag 1):

Derudover har forvaltningen indhentet om bemærkninger fra:

1. VEGA (regionalt spillested)
2. Jazzhouse/Global (regionalt spillested)
3. Loppen (regionalt spillested)
4. Culture Box (regionalt spillested)
5. Amager Bio/Beta (Kommunalt kulturhus samt honorarstøttet spillested)
6. Pumpehuset (driftsstøtte fra Københavns Kommune og honorarstøttet spillested) – har ikke svaret
7. Stengade (honorarstøttet spillested)
8. Jazzhus Monmartre (driftsstøtte fra Københavns Kommune og honorarstøttet spillested)
9. Rust (honorarstøttet spillested) – har ikke bemærkninger
10. Bente Dahl, formand for Projektstøtteudvalget for Musik (Statens Musikudvalg)
11. Sara Linell, Direktør i Dansk Musikerforbund
12. Olga Witte, musiketnolog, pianist og underviser på Det Jyske Musikkonservatorium
13. Astrid Dynesen, producer på dokumentaren "En køn balance", der omhandler problematikken

Bemærkninger fra spillestederne

22-01-2016

Sagsnr.
2015-0290876

Dokumentnr.
2015-0290876-18

Sagsbehandler
Mette Marie Sundbøll

**Kultur, Presse og
Projekt**

Rådhuspladsen 1
1550 København V

Mobil
2146 6198

E-mail
A92L@kff.kk.dk

EAN nummer
5798009780515

1. Steen Jørgensen, administrerende direktør, VEGA: VEGAs program sammenstykket med baggrund i en kvalitativ, kunstnerisk kuratering samt en vurdering af det enkelte bands relevans og afsætningsmulighed inden for VEGAs genre- og profilmæssige prioritering.

VEGA medvirker gerne til en kortlægning af kvindelige henholdsvis mandlige optrædende på de københavnske scener, men ser i øvrigt ikke kvotering i bookingprocessen som en anbefalelsesværdig metode fremadrettet.

2. Bjarke Svendsen, daglig leder, Global Copenhagen og Jazzhouse: Jazzhouse, Global, Vega og Loppen arbejder allerede på en fælles løsning for kønsregistrering.

3. Jasper Jensen, booker, Loppen: Loppen ønsker i forvejen at registrere antallet af kvindelige artister på Loppens scene, men er ikke fortalende for kvoter. Loppen går gerne i dialog med kommunen og andre spillesteder om problematikken.

Han understreger, at initiativer til at få flere kvinder på scenen, er et langt sejt træk, som bør starte i musikskoler, folkeskoler og i hjemmene.

4. Daniel Kaarill, manager, Culture Box: Han mener ikke, at der eksisterer en problemstilling om kønsulighed i musiklivet på Culture Box. Han understreger, at alle kunstnere udelukkende vurderes på deres evner, og at kvinder og mænd har samme muligheder for at spille på Culture Box.

At der er færre kvinder end mænd blandt de kunstnere, der repræsenteres, skyldes udelukkende, at der er flere mænd der laver musik end kvinder inden for elektronisk musik.

Han bemærker desuden, at der ikke kommer mere kunst ud af at præsentere de samme kvindelige kunstnere om og om igen, mens mændene må kæmpe om den anden halvdel af pladserne.

Han mener desuden, at det er en kvindefjendsk tankegang, at kvinder har brug for kvoter og lignende for at slå igennem med deres kreativitet.

Kvoter vil være spild af tid og penge for både spillesteder og kommunen. Hvis man ønsker, at der bliver præsenteret lige mange mandlige og kvindelige kunstnere på de danske spillesteder, bør man i stedet opfordre flere kvinder til at blive musikere.

Culture Box vil fortsat booke de mest kvalificerede kunstnere, og de artister som publikum efterspørger, uanset køn.

5. Jesper Nordahl, chef, Beta – Amager Kulturpunkt: Det er fint at bruge registrering til at få et overblik, men kvotering er ikke nogen god i det, da det vil være på bekostning af kunsten.

Det vigtigste er dog at sørge for at fastholde pigerne på musikskolerne, og det vil kræve en indsats i forhold til undervisningen i folkeskolen og musikskolerne.

Amager Kulturpunkt er samarbejdspartner for musiklejrene Poppilot og Jazzcamp som med fordel kunne udbredes til flere kulturhuse.

7. Kennet Bøgehøj Christiansen, Venue Manager, Spillestedet Stengade: Der bør arbejdes med det lærende musikmiljø, musikskoler og andre undervisningsorienterede platforme for en fremmende, langsigtet indsats i stedet for registrering og kvoter. Spillestedet er i forvejen presset administrativt med afrapportering og evaluering til Københavns Kommune.

Yderligere opgaver som registrering vil bidrage til mere administration og mindre kultur og vil ikke ændre på, at spillestedet præsenterer kunst af høj værdi, uagtet køn, etnicitet eller seksuel orientering.

Krav om fordeling eller mål på repræsentation vil være virksomhedsskadeligt for branchen, som lever af at repræsentere kvalitativt og ikke kvantitativt.

8. Christian Brorsen, music director, Jazzhus Montmartre: Det er vigtigt at skelne mellem jazz og de øvrige rytmiske genrer i forhold til spørgsmålet om kønsulighed. Jazz på professionelt niveau kræver en teknisk og teoretisk kunnen, som tager mange år at erhverve sig. Det at være professionel jazzmusiker er et livsprojekt, som kræver at man sætter alt på ét bræt.

Musikken bliver ikke bedre, fordi der er kvinder med i et orkester. Køn, etnisk oprindelse og seksuel orientering har ikke betydning for musikkens kvalitet. Men man går glip af de store musikere og talenter, som findes blandt de kvinder, som aldrig går ind i musikken. Og det står værre til i dag end det gjorde for 20 år siden.

I den klassiske musik er der en meget større andel af kvinder, hvilket hovedsagligt skyldes, at der findes orkestre hvor man kan få fast ansættelse. Dette er ikke tilfældet inden for jazzmusik, og det er derfor forbundet med stor økonomisk usikkerhed at bevæge sig den vej, hvilket ikke er foreneligt med et almindeligt familieliv.

Montmartre registrerer gerne antallet af kvinder som står på scenen, men det vil tage 15-20 år at ændre balancen, og det kræver at eksistensvilkår og rammebetingelser ændres. Og det bør man gøre af hensyn til kunsten/musikken/publikum.

10. Bente Dahl, formand for Projektstøtteudvalget for Musik (Statens Musikudvalg): Bente Dahl oplyser, at udvalget har arbejdet meget med problemstillingen, og fortsat arbejder med at afdække, hvordan problemstillingen kommer til udtryk i musiklivet, og hvad der kan gøres. Udvalget går ikke ind for kvoteordninger.

Der er afholdt to debatmøder i Århus og Slagelse i september 2015 samt en større konference i København den 1. december 2015 med henblik på at få mere viden om området, finde årsagen til kønsuligheden i det rytmiske musikliv og undersøge, hvad der kan vindes ved større diversitet i musiklivet.

Hun understreger, at det er et meget omfattende arbejde at afdække problematikken, og ubalancen kan derfor ikke ændres "over nat", men alene ved det lange seje træk og arbejde.

11. Sara Linell, Direktør i Dansk Musikerforbund:

Sara Linell understreger, at problemerne i forhold til en bedre kønsbalance inden for rytmisk musik hovedsagligt skyldes, at der er få kvindelige musikere. Der skal derfor sættes ind i musikskolerne og undervisningen. Effekten vil først kunne ses om 10-20 år.

Den høje usikkerhed, de skæve arbejdstider, skurvognsjargon og rock'n'roll-myten om, at det er maskulint at spille et instrument er også med til at holde pigerne fra at gå musikvejen. Rollemodeller, mentorordninger, talentprogrammer og særlige indsatser, der kan opmuntre piger/kvinder til at vælge musikvejen er derfor vigtigt som f.eks. ROSAs Poppilot, Pigebeat og Jazzcamp for piger, hvor unge kvinder spiller musik med hinanden.

12. Olga Witte, musiketnolog, pianist og underviser på Det Jyske Musikkonservatorium: Ifølge Olga Witte er det meget vigtigt at få fat i uligheden omkring køn og musik allerede i vuggestuen eller børnehaven. Det kræver, at pædagoger, lærere, musiklærere, undervisere på pædagog- og lærerseminarer oplyses om de forskelle, der gøres på køn i rytmik- og musikundervisning. Det bør desuden være en del af pædagogikundervisningen på konservatorierne.

Ligesom Sara Linell nævner hun musiklejre som Pop Pilot og JazzCamp, men tilføjer at de skal suppleres med camps, hvor piger og drenge spiller sammen, og der gøres op med de sædvanlige roller. Mange musikalske relationer startes tidligt, og piger og drenge skal

blive vant til at spille sammen, så sandsynligheden for at danne grupper på tværs af kønnene forhøjes.

Ifølge Olga Witte er det også vigtigt at præsentere flere blandede orkestre på skoler, så kvinder ikke kun præsenteres som "kvindelige forbilleder", idet det vil være med til at understrege, at mænd opfattes som "musikere", mens kvinder opfattes som "kvindelige musikere".

Registrering og særlig opmærksomhed fra spillestederne er et fint tiltag, men hun fremhæver, at det er vigtigt, at spillestederne også laver andre tiltag som fx duokoncerter, hvor begge køn repræsenteres.

13. Astrid Dynesen, producer på dokumentaren "En køn balance":

Astrid Dynesen understreger, at børn skal repræsenteres for et bredt spektrum af identitets- og handlemuligheder. Undervisning om køn bør derfor være en obligatorisk del af grunduddannelsen på læreruddannelsen og pædagoguddannelsen. Det vil øge pædagogers og læreres bevidsthed om, at det er vigtigt at gøre op med de ofte institutionaliserede normer omkring køn, som hæmmer hhv. piger og drenges udviklingsmuligheder. Ikke mindst inden for musikundervisningen i folkeskolen og på musikskolerne.

Der er desuden brug for flere musiklejre og musikinitiativer henvendt til piger og kvinder som Pop-Pilot, workshops der inkluderer den elektroniske musik samt producerworkshops.

Det er også vigtigt at få kønsbevidstheden i spil på spillestederne f.eks. ved at stille krav til de københavnske spillesteder om, at de skal registrere kønsfordelingen i deres bookinger. Det samme burde gælde radiostationerne.

Links til musiklejre og producerworkshops

Pop Pilot: <https://www.rosa.org/pop-pilot/>

Pigebeat: <http://grobundbandakademi.dk/pigebeat>

Jazzcamp: <http://www.jazzdanmark.dk/da/danske-projekter/jazzcamp-piger>

Popkollo: <http://www.popkollo.se/om-popkollo/>